

Dosarul nr. 3ra-903/19

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Leova (jud: M. Galupa)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: V. Movilă, E. Dvurecenschii, Nina Veleva)

Î N C H E I E R E

24 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului depus de Întreprinderea Individuală „Prițcan Gherasim” în proces de insolvență,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Prițcan Gherasim” împotriva Primăriei comunei Cneazevca, raionul Leova cu privire la constatarea încălcării dreptului de examinare în termen a cererii, constatarea ilegalității refuzului, obligarea de a elibera autorizațiile de funcționare a unităților comerciale și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 28 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Individuală „Prițcan Gherasim”, a fost admis apelul declarat de Primăria comunei Cneazevca, raionul Leova, a fost casată hotărârea din 24 martie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova și a fost emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 20 iunie 2014 ÎI „Prițcan Gherasim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Cneazevca, raionul Leova cu privire la constatarea încălcării dreptului de examinare în termen a cererii, constatarea ilegalității refuzului, obligarea de a elibera autorizațiile de funcționare și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că ÎI „Prițcan Gherasim” a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 9 februarie 2006.

A menționat că inițial întreprinderea a activat în baza actelor de funcționare eliberate de autoritatea publică locală în raza teritorială în care activează, dovadă fiind autorizarea de amplasare-funcționare nr.02 din 30 decembrie 2012, valabilă până la 31 decembrie 2013.

A relatat că la începutul lunii ianuarie 2014, s-a adresat cu cerere la Primăria comunei Cneazevca, în vederea eliberării autorizației de funcționare pentru anul

2014, cu achitarea taxelor corespunzătoare în bugetul local, potrivit deciziei Consiliului Cneazevca, raionul Leova nr.9/3 din 14 decembrie 2013 „Cu privire la aprobarea taxelor locale”, însă pârâtul a lăsat cererea fără soluționare, sesizând organele de resort în vederea sancționării și îngrădirii activității comerciale.

Reclamantul a considerat că acțiunile autorităților publice locale sunt ilegale și nejustificate, urmărind scopul de răsfuială cu consilierul Gherasim Prițcan, care în perioada 2013-2014 a deținut calitatea de membru al grupului de inițiativă pentru organizarea referendumului local de revocare a primarului.

A precizat că acțiunile de blocare a activității ÎI „Prițcan Gherasim” s-au pronunțat după intrarea în vigoare a hotărârii din 19 septembrie 2013 Judecătoria Leova și adoptării deciziei Comisiei Electorale Centrale de organizare a referendumului.

Astfel, întreprinderii i-au fost întocmite mai multe acte de control, printre care actul de control fiscal din 17 mai 2014, procesul-verbal din 6 iunie 2014 cu privire la contravenția prevăzută de art. 273 alin. (9) lit. b) Cod contravențional.

A susținut că în rezultatul refuzului de a elibera autorizația de funcționare s-a blocat activitatea comercială a agentului economic, ceea ce cauzează zilnic prejudicii materiale exprimate prin venit ratat, fiind prejudiciat bugetu local și nu în ultimul rând lezate drepturile și interesele localnicilor de a fi aprovizionați cu produse de primă necesitate.

A declarat că la 20 mai 2014 a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat repetat eliberarea autorizației de funcționare, anexând setul de acte necesare întru eliberarea actului administrativ solicitat, iar la 27 mai 2014 a primit răspuns, prin care primarul a motivat nesoluționarea în termen a cererii prin faptul că nu a fost prezentat certificatul sanitar pentru edificiul dat, fiind atenționat asupra aspectului estetic al magazinului, atât interior cât și exterior, și că terenul aferent în rază de 20m² nu este amenajat în mod corespunzător.

Reclamantul a specificat că refuzul dat nu a fost pe înțelesul său, deoarece anterior din partea Primăriei nu au fost pretenții în vederea amenajării terenului aferent, condițiile erau satisfăcătoare pentru amplasarea punctului comercial, iar aspectul magazinului corespundea tuturor cerințelor.

A arătat că sistarea activității comerciale a avut loc în lipsa unor acte constatatoare întocmite de instituțiile competente sau de specialiștii din domeniul construcțiilor și amenajării teritoriului, cu atât mai mult că instituția sanitar-epidemiologică nu a constatat condiții care ar împiedica desfășurarea activității în punctul comercial respectiv.

Refuzul de a elibera autorizația de funcționare în condițiile în care activitatea agentului este organizată potrivit legii și este înregistrată în mod corespunzător, în opinia reclamantului produce consecințe nefaste prin care se lezează dreptul de proprietate garantat de prevederile art. 46 din Constituție.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 16, 19, 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat constatarea lezării dreptului la examinarea în termen legal a cererii cu privire la autorizarea activității comerciale; constatarea ilegalității și netemeinicii refuzului Primăriei comunei Cneazevca în eliberarea autorizației de

funcționare a unității comerciale ÎI „Prițcan Gherasim”; obligarea Primăriei comunei Cneazevca de a elibera autorizația de funcționare solicitată de ÎI „Prițcan Gherasim” în luna ianuarie 2014 și la 20 mai 2014 și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 6 martie 2015, ÎI „Prițcan Gherasim” a depus cerere de majorare și concretizare a cerințelor, solicitând constatarea ilegalității și netemeinicii refuzului de a soluționa cererea din ianuarie 2014 și din 20 mai 2014 privind autorizarea activității unității comerciale a ÎI „Prițcan Gherasim”, amplasată în satul Cneazevca II, r-nul Leova; constatarea ilegalității și netemeinicii refuzului de a soluționa cererea din 27 ianuarie 2015 privind autorizarea activității unităților comerciale a ÎI „Prițcan Gherasim”, amplasate în satul Cneazevca, r-nul Leova; obligarea Primăriei satului Cneazevca, r-nul Leova, de a prelungi pe perioada anului 2015 autorizația activității unităților comerciale a ÎI „Prițcan Gherasim”, amplasate în satul Cneazevca și Cneazevca II, r-nul Leova; încasarea de la Primăria satului Cneazevca, r-nul Leova, în beneficiul ÎI „Prițcan Gherasim” a prejudiciului material în sumă de 182 de lei pe zi, începând cu 1 februarie 2015 și până la pronunțarea hotărârii judecătorești, cu titlu de venit ratat în legătură cu sistarea ilegală a activității unității comerciale, amplasate în satul Cneazevca II, r-ul Leova, precum și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.77 Vol. I).

La 17 martie 2017 ÎI „Prițcan Gherasim” a depus cerere de micșorare a cerințelor, prin care a solicitat excluderea pretenției nr. 3 din cererea de majorare și concretizare a cerințelor, și anume obligarea Primăriei comunei Cneazevca, r-ul Leova de a prelungi pe perioada anului 2015 autorizația activității unităților comerciale a ÎI „Prițcan Gherasim”, amplasate în satul Cneazevca și Cneazevca II, r-ul Leova (f.d.25 Vol.II).

Prin hotărârea din 24 martie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată. A fost constatat ilegal și neîntemeiat refuzul Primăriei Cneazevca de a soluționa cererile privind autorizarea activității unității comerciale ÎI „Prițcan Gherasim”. S-a încasat din contul Primăriei Cneazevca raionul Leova în folosul ÎI „Prițcan Gherasim” cheltuielile de judecată legate de acordarea asistenței juridice în sumă de 8 900 lei. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

La 28 martie 2017 Primăria satului Cneazevca, raionul Leova a declarat apel împotriva hotărârii din 24 martie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova.

La 31 martie 2017 ÎI „Prițcan Gherasim” a declarat apel împotriva hotărârii din 24 martie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova.

Prin decizia din 18 octombrie 2017 a Curții de Apel Comrat, au fost respinse apelurile declarate de Primăria satului Cneazevca, raionul Leova și ÎI „Prițcan Gherasim” și a fost menținută hotărârea din 24 martie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova.

Prin decizia din 21 martie 2018 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de ÎI „Prițcan Gherasim” și Primăria satului Cneazevca, raionul Leova, a fost casată decizia din 18 octombrie 2017 a Curții de Apel Comrat, cu restituirea cauzei la rejudicare în Curtea de Apel Cahul.

Prin decizia din 28 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de ÎI „Prițcan Gherasim”, a fost admis apelul declarat de Primăria comunei Cneazevca, raionul Leova, a fost casată hotărârea din 24 martie 2017 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova și a fost emisă o nouă hotărâre prin care s-a încetat procesul civil pe capătul pretenției reclamantului ÎI „Prițcan Gherasim” împotriva Primăriei comunei Cneazevca, raionul Leova, cu privire la obligarea pârâtului la eliberarea autorizației de funcționare a unităților comerciale Cneazevca 1 și Cneazevca 2 ale ÎI „Prițcan Gherasim” pentru perioada anului 2015, din motiv că reclamantul a renunțat la această pretenție. A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea ÎI „Prițcan Gherasim” împotriva Primăriei comunei Cneazevca, raionul Leova, pe capătul pretențiilor privind constatarea ilegalității refuzului și nesoluționării în termen legal a cererii, obligarea pârâtului de a elibera autorizația de funcționare a unității comerciale Cneazevca 2 a ÎI „Prițcan Gherasim” pentru anul 2014 și repararea prejudiciului material.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că în ședința de judecată ÎI „Prițcan Gherasim” a reconfirmat faptul renunțării la pretenția privind obligarea Primăriei comunei Cneazevca la eliberarea autorizației de funcționare a unităților comerciale Cneazevca-1 și Cneazevca-2 pentru perioada anului 2015, din care considerente ținând cont de prevederile art. 265 lit.c) Cod de procedură civilă, instanța de apel a concluzionat asupra încetării procesului civil în partea dată.

Totodată, instanța de apel a reținut că la caz, nu s-a constatat refuzul de a primi cererea și nici lipsa răspunsului din partea autorității publice locale cu încălcarea termenului stabilit de lege.

Instanța de apel a conchis că Primăria comunei Cneazevca întemeiat a refuzat eliberarea autorizația de funcționare pentru unitatea comercială Cneazevca-2 a ÎI „Prițcan Gherasim” pentru anul 2014, având în vedere că legislația prevedea expres necesitatea prezentării autorizației sanitare, care însă nu a fost prezentată de solicitant.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că în lipsa culpei, autoritatea emitentă nu are obligația de a despăgubi apelantul ÎI „Prițcan Gherasim”.

La 21 mai 2019 prin intermediul oficiului poștal, ÎI „Prițcan Gherasim” a declarat recurs împotriva deciziei din 28 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

A susținut că refuzul intimatului de a soluționa cererea de eliberare a autorizației este unul neîntemeiat, iar dreptul agentului economic de a beneficia de o autorizație a fost lezat.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 28 decembrie 2018, iar recurentul a recepționat-o la 21 martie 2019, fapt confirmat prin avizele de recepție a scrisorilor recomandate (f.d.247, 248 Vol. II).

Astfel, recursul depus la 21 mai 2019, este în termen.

Prin referința din 28 iunie 2019, Primăria satului Cneazevca raionul Leova a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului depus de ÎI „Prițcan Gherasim”, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către ÎI „Prițcan Gherasim”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de ÎI „Prițcan Gherasim”.

În conformitate cu art. 193, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Întreprinderea Individuală „Prițcan Gherasim” în proces de insolvență, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic